

વરઘેલી વીણા

થાને

પ્રેમી કે પાગલ.

ભાગ ૩ જી.

લેખક શ્રીયુત કવિ

જેઠાભાઈ ભગવાનદાસ કઠલાલકર

પાસેથી સર્વે હક્ક વેચાણુ લઈ

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

બુકસેલર જહુલાલ નારણલાલ ચોકસી.

મુ. નડીઆદ.

પ્રા. ગણેશ પ્રી. પ્રેસ. ડે. પાંચકુવા રોડ

ચાર રસ્તા-અમદાવાદ.

આવૃત્તી ૨. ૩.

પ્રત ૪૦૦૦

સન ૧૯૨૪

કીંમત રૂ. ૦-૨-૩

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૧૩૪૩ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ૫૨૫૯૫ જાણી

વિષય ૬-૧૨

વરધેલી વિણા

વાવે

પ્રેમી કે પાગલ.

ભાગ ૩ બે.

‘તારી-સ્વપ્ન’ ગમું વિણા તણું તે સાથ લીલા પલ્લ ગઈ,
સખીઓ નહિ, કુન્દન નહિ, હોડી વગેરે છે નહિ,
છે પૂર્વવત્ સ્થીવી અરે તકીએ અઢલી તે પડી,
તારો દુટી વિણા તણા મૃત પ્રાય પાસે તે પડી ૧

આ સ્વપ્ન આવું બોધને આજે વિણા બેભાન થઈ
પોકારવી એ નાથ ! એ કુન્દન ! અરે અવાજ થઈ
દુટયા હૃદયના પ્રેમ તારો રે વિણા તેથી પડી
આ બાણતું કોઈ નથી પાસે નથી પણ આ લડી ૨

પ્રીય વાંચકો ! નિંદ્રા મીઠીમાં છે વિણા હાંલી ગઈ
ત્યાં સુધી એકાએક આપણે કુન્દન તણી ગતી શી થઈ
કુન્દન તથા હાંલી અરે નીજ મામ અમદાવાદ તો
વિશાલ રાત્રી એકનો જાતાં કયો નહીઆદ તો ૩

નીજ મીત્ર પવિત્રીલન હતો તેને કરી આ વાત જ
લેવી મદદ એ મીત્રની વિચાર એ ખરેખાર છે.

નીકળી અચાનકે આવીઓ તે ઘેર કુન્દન આવ તો
ના, ના ખખર આપી હતી પહેલા થકીએ ખાસ તો જ
નીજ તાત્રીકેમલાલને માતા મણીલક્ષ્મી હતાં
ઉઠી સફળાં આવીઆં જ્યાં પુત્રને અવલોકતાં

પુછે પુરી આતુરતાથી કે મણીલક્ષ્મી તહાં

મણી-ફીકર મને થાયે ઘણી આવ્યો અચાનકે તું જહાં ખં

કહે લાઈ એકાએકે તું આવ્યો અરે શા કારણે

છે ઠીકે તન તાર અરે કે કંઈ થયો વ્યાધિ તને

કાગળ પ્રથમથી ના લખ્યો એ શું સમજાવ્યો તું મને

રે તેડવાને આવતી સામી અરે હું રોશને

પરભાર્યો આવ્યો કે અરે મુંબઈ થકી તો તું અરે

ઉતર્યો હતાં જ્યારે કંઈ તે તો મુને તું કહે અરે

કર્તા-આપે નહિ કુન્દન તહાં સામા જવાબો તો છતાં

પ્રશ્નો તણી પરંપરા તોયે મણી કરતા હતાં

ધીમે રહી બેલ્યો તહાં કુન્દન જવાબો આપતાં

કુન્દન સારું શરીર છે માહરું ચીંતા ઘણી અંતર છતાં

વચમાં લાગ્યે ઉતર્યો એક દીન ત્યાં તો હું વહ્યો

નહીઆદ રહીને એક દીન પરભાર્યો ત્યાંથી આવીયો

કર્તા-ચીંતા પરીક્ષાની ગઈ પણ પ્રેમ ચીંતા છે અર્ધ
 જ્યાંથી લગ્ન્ય તે ઉતર્યો ત્યાંથી શરૂ તે તો અર્ધ
 માતા પીતા અંતર તણી ઇચ્છા અરે તે બહુતો
 ભરપુર પૈઠણ જ્યાં મળે ત્યાં પુત્રને પરણાવવો ૯
 ભૂરૂચે ગની જે વાત તે કહેવી અરે શી રીતથી
 માતા પીતાની શર્મ તો લોપાની રહેજે તે નથી
 મોં ઘોઘને સો સાથમાં ચા તો પીવા બેઠો જઈ
 અવસર હવે આવ્યો અણી વદવા તણી હિંમત થઈ ૧૦

કુન્દન-આ પીતાં પીતાં બેલીઓ માતા પીતા તમે સાંભળો
 હું ઉતર્યો લગ્ન્યમાં ને વાત કહુ કાને ધરો
 ત્યાં કૃષ્ણલાલજી નામના હં અ.પણી વળી નાતના
 ગૃહસ્થને ગિ, અ થયા દુઃખ વન છે વળી જાતના ૧૧
 વળી આપ એ ગૃહસ્થને પીછાળતા પુરા હશે
 નીકમ હા, હા હું એને આગળ ના ઢંગ તેમાં છે કશે
 ગૃહસ્થ પણ શાનો ગણાવે હં પુરા નાદાર તે
 શીદ છોકરી ફરતી ફરે પેમે પુરો પાસે હોતે ૧૨
 કુન્દન-ક-આ સમોવર તેહને જોતાં હજી મળીઓ નથી
 તેથી કુંવારી તે રહી કારણ ખીજી તેમાં નથી
 રૂપ ગુણ એનાથી વધુ કયાંયે હજી દીકાં નથી
 લાવજીને સિવેકથી હું વચ થયો એના સફી ૧૩

તેથી સ્વીકારી તેહને મરી સદાની સહચરી

પુછાયો કૃષ્ણલાલને લખી એક પત્રીકા ખરી

કર્તા-સુષી વચન કુન્દન તણું ગભરાયા ત્રીકમલાલ તો

કુન્દન તણા વિવાહનો વિચાર અહીંમાં આલતો ૧૪

નક્કી કરી હીંધું હતું તેથી પડયાં વિમાસણે

સામાં રહયાં બેઠાં જનાં ઉત્તર ન આવ્યો તેમણે

ત્યાં સુધી કુન્દન તો વધ્યો ઠંડા કલેજે રે વળી:

માતા પીતા તમે સાંભળો હું તો વિવા' આવ્યો કરી ૧૫

રે ફક્ત તેમાં આપની લેવા અનુમતી આવીઓ

હું બાણતો મારી ફરજ તેથી અરે હું આવીઓ

ના કાઢે પાછળ વાક કેન્દ્ર તેથી હું તો આવીઓ

તેથી જ કાને નાખવા આ વાત હું તો આવીઓ ૧૬

કર્તા-મણીલક્ષ્મી ત્યા તો બોલીમાં કાઢે ભરાઈ તત્ત' બે

મણ્ણી-મોટા થયા તેથી અરે મન રહાય તેમજ વર્તણે

બહુ છો ભણ્યા તેથી હવે વંકી ગયા પણ છો બહુ

અતિ લાડમાં ભાઈ કહ્યા તે ધુળમાં મળીયું સહુ ૧૭

માણે ચઢી બેડાં તમે શાના અંગેને પુછતા

માળાપ છે તમ વેતરાં એવું તમે શું કારતા

જીવતાં અમે બેડાં છીએ ના, ના હજુ મરી તો ગયાં

ચીંતા પડી, અમને બધી હજુના અંગે પરડાં મયાં ૧૮

સું બહી જતુ વિવાહનું ધીરે બધુ બનશે અહિં
 કન્યા અહિં મળશે રૂડી ભર્યતો બપું નહી
 અહિં રોજ આવે પુછતા કન્યા તણા પીતા ઘણા
 ભરપુર પેઠણ આપીને આભારી ધાતા આપણા ૧૬
 પરગામની કન્યા કદી ઘેર આપણે શોભે નહિ
 પરગામની કન્યા કદી ઘેર પાલવે આપણુ નહિ
 પગ ખાંધી રહે ઘેર આપણે નીરંતરે શો લાભ છે
 વિચાર ઉઠા જો કરે આખર ખરેખર ખાધ છે ૨૦
 જો ગામની કન્યા મળે કુળ આપણું ઉંચું ઠરે
 જો ગામની કન્યા મળે ઘર ખર્ચ પણુ ઓછું પટે
 પેઠણ મળે પુરી વળી દ.પાં ઘણાં જઈ લેઈએ
 માટે જ કન્યા ગામની જોઈ બાણીને વળી લેઈએ ૨૧
 વહાણુ વાયે જાય તે રોજે વળી પીએરમાં
 વળી આવે પાછી સાંજરે પરવારી આપણુ ઘેરમાં
 જો ટંકના અનાજનો મોટો ખરેખર લાભ છે,
 ના વજ્ર એકે વહોરવું એ પણુ ખરેખર લાભ છે ૨૨
 એટા ભુલી તું શું ગયો હમણાંજ પંદર સો ગણ્યા
 તુજ બેનને પરણાવી ત્યાં પેઠણ તણા પુરા ગણ્યા
 એ એટા તુજથી વાળવી હજાર તણુજ લેઈએ
 એ છે કમાણી આપણી એ કહું છું ભારજ દેઈને ૨૩

ખરચ્યા વળી પધસા ઘણા તુજને લાણાવ્યા પાછળે :
શું તેહને બદલે હવે અવસર મળે આ નહિ વળે
માટે હવે તુ છેક છોકરવાદી ના કરતો જરા

તુજ લગ્નમાં અમને ઘણા અંતર ઉમળકા છે ખરા ૨૪

કુન્દન-માતાજી તુજને માફ કરજો કાંઈ વધુ પડતું વહ
ના વેચવા હું માગતો મુજ જાતને પહેલાં કહું

તમ સ્વાર્થના કારણ થકી ભવ માહરો બાળુ નહિ
.. કેા મુખ કન્યા સાથ હું સખાંધ મુજ જોડું નહિ ૨૫

ખરચ્યા જલેને બેનની પાછળ પુરા પંદરસો

મુજ જાતની એક પાઈ પણ લેવા કદીના ધારસો

મુજ માટે કન્યા આપતો કૃપા કરી ના ખોળશે
જો હોય માસી લાગણી તો કહું ત્યાં પરણાવશે ૨૬

જરૂરની કહી વાત એ તો આપ અંતર લાવશે

કૃષ્ણલાલની વીણા તણી તો માગણી કરી આવશે

એ છોકરી સિવાય કોઈ છે બીજી ખપની નહિ

પરણી ચુક્યો હું તેહને મહેનત તમે કરશે નહિ ૨૭

કર્તા-બાબત બધી સમજી ગયા છે તાત ત્રીકમલાલ તો

જાણ્યું હવે વંડી ગઈ આ વાતને વિચારતો

થયો ચોટો જોટો પુત્ર તો બળથી નહિ કાંઈ વળે

કદી લઈએ કળથી કામતો છેવટ જતાં કંઈકે વળે ૨૮

નીચ પત્નીને સંબોધી ત્રીકમલાલ તો બે.લ્યા વળી
 ત્રીકમ-તેની તમારે શી પડી આ વાત કહુ છું છું વળી
 હાલો અરે એ છોકરો એ વાત પણ કહે છે ખરી
 જૈસં તમે જાણો નહિ વિચાર કરી સમજો જરી ૨૯
 છે શાજમાં લખીયું વળી કે પુત્ર વર્ષજ સોજનો
 તેને પીનાએ મીત્ર સમ મનેહે થકી તો માનવો
 માટે થયો મોટો હવે કુન્દન જરા જોતી નથી
 તે માટે તેને આજણી પુછ્યા વિના ચાલે નહિ ૩૦
 વળતી વહ્યા કુન્દન તણાએ મુખ ગ્રામુ જોઈને
 ઠીક ભાઈ એ પણ જોઈશું કરશું વળી જો ત્યા જને
 અંતર તણા ઉચાટ તજીને દીલ ખોલી બોલજો
 જો મળણી તે ના સ્વીકારે વાત ખીજો તો થશે ૩૧
 આજે જ કામળા હું લખુ જો થાય આપણું કામ તો
 જો બેસતી આવે વાત તો મળશે ઘણો આરામ તો
 કહી આમ કુન્દનલાલને ઠંટો અરે ત્યાં પાડીઓ
 લખવા ભર્યે કાર્ડની પેટી મહીથી કહાડીઓ ૩૨
 ત્રીકમ-કામળા મહી લખીયું વળી વિચાર કરી પગ માંડજો
 હજાર ત્રણ પેંઠણ તણા હોયે વિવા આરંભજો
 વળી જો નજર પહોંચે નહિ તો ના નિરાળી પાડજો
 ઉંડળ ન આવે હાથમાં તો બાથ જોશે ન મારશે ૩૩

કર્તા-વિચાર આ પીતા તણો કુન્દન વળી સમજ્યો હતો
તેથી લખ્યો તેણે વળી છે પત્ર પણ લખ્યું તો

કુન્દન-મારા પીતાએ આપને આજે લખ્યો છે પત્ર તો
તે કારણે આ મેં લખ્યું જે જે બન્યું છે અત્ર તો ૩૬

મુજ તાતના કાગળ મહિ ઘણી માગણી બારે હશે
તે માગણી સ્વીકારતાના કોઈ કારણ નામશે

મુજ તાત જો ના પાડશે તોયે અબોલ્યું નહિ કરું
પરણીશ વિજ્ઞા સાથ હું એ માનજો સાચુ ખરૂં ૩૫

તમ સાથ બંધન હું થયો વિજ્ઞા તણો વળી પ્રેમ છે
દ્રઢ પ્રેમ એ કરવા તણી મારી ખરેખર નેમ છે

આ પત્ર સાચો માનીને ઉત્તર ખરેખર આપજો
જે હોય પેઠણ શક્તિના પ્રમાણમાં જણાવજો ૩૬

કર્તા-લખી પત્ર એવો પોષમાં જાતે જઈને નાખીઓ
સૌએ પછી શાંતી ધરી કહેતાં નિવેડો આવીઓ

આ તર્ફ કુન્દનલાલ તો વિજ્ઞા મહી ગુલતાન છે.
કુન્દન તણા માતા પીતાનું તર્ફ બીજી ધ્યાન છે ૩૭

કુન્દન તણો વિવાહ અમદાવાદમાં વકેરી કયો
પેઠણ તણા હજાર ત્રણનો આંકડો પુરો કયો

સંકલ્પ એવો છે કયો લડાયમાં જાણું નહિ
સમજાવી કુન્દનલાલને પરણાવવો પણ છે અહિં ૩૮

એક દીન કુન્દનલાલ તો ગાર્ડન બિંબે ફરવા ગયો
 કીસ્સો વળી ફર હાદને સીરીનનો લેતો ગયો
 જઈ બેંચ પર તે બેસીને કીસ્સો થયો સુલતાન તે
 ફરહાદના જેવો થયો પ્રેમ અરે બેલાન તે ૩૯

પાછળ થકી ત્યાં અટલાનાં અક્ષુ કોઈએ દાબીઆં
 અબકી અરે સાવધ થયો સ્વપ્નો બધાં હડી ગયાં
 નીજ કર થકી કર ઝાલીને તે વ્યક્તિ આગળ લાવીઓ
 બેઠ બાબકી નવ વર્ષની કંઈ ઝોષ અંતર આવીઓ ૪૦

કુન્દન-ઓ બેન ? સાચુ બેલતું આ કેમ સાહસ તેં કર્યું
 છોકરી-ઓ જાઈ ? પતિમારા તમે એવું મને શીખવ્યું હતું
 કુન્દન-કોણે તને શીખવ્યું અરે એ તો મને કહે હત હવે
 છોકરી-સખીઓ મને શીખવી બધુ સંતાઈ ગઈ છે તે હવે ૪૧

છોડી હવે દો જાઈ મુજને ના કહી આવું અહિં
 કુન્દન-બતલાવ સખીઓ કયાં ગઈ સંતાઈ વળી તે તો કહી
 શિક્ષા કયાં વિષુ છોડુ નહિ તું કોણ નાતે છું વળી
 કેર્તી-આ સાંજળી એધાર નયને ત્યાં રહીએ છોકરી ૪૨

કુન્દન-અરે તેનું સુણી સખીઓ અરે સંતાઈ જે
 નીકળી અરે ત્યાં આવતી હસતી વળી કંઈ કહેતી તે
 આવી નીકટ કુન્દન તણી મુઠ્ઠા હાસ્યથી કપકો લીધો
 સખીઓ-પરજયા પહેલાં આમશું કર એકલેઝાલી લીધો ૪૩

કુન્દન-બાળા વિચારી બેઠાએ હું તમ થકી સદેખાઉં હું
 તમ મમ્ વચનોથી અરે બંધન પ્રજ્ઞાનો થાઉં હું
 તરકટ બધું આ શું કરું તેની મુને યમના પડી
 સમજાવો સુજાને તે બધું હસવા તણીના આ થડી ૪૪

સાખીઓ-કુન્દન તમારી ભાવી પત્ની એ તમે આગળ હોયી
 અતિ પ્રેમથી પીતા તમારે માટ બોરી એ લીધી
 જોળખાણ એ બધી પાડવા અમે મોકલી એને હતી
 મેજાપ પહેલા પ્રેમનો રીઝી કંઈ આંખો વળી ૪૫

કુન્દન-જોડ્યો તમારો જાલપર “જટ નોનસન્સ કહી વળી”
 હું પરજું આને એટલી બુદ્ધિ નથી મારી ટળી
 કાને બધીરતા દાખવે તીરકસ નજર વળી નાખતી
 વળી છેક નાની ડીંગણી આંખો નથી મારી કુટી ૪૬

કર્તા-સખીઓ બધી સરમાઈ ગઈ કુન્દન તણું જન્યનો સુણી
 હસવા તણું ખસવું થયું પસ્તાઈ અંતર તે ઘણી
 તે છોકરી પણ ક્યારની રડતી અરે નાસી ગઈ
 લઈને પ્રસાદી પ્રેમની તે એકલી ચાલી મઈ ૪૭

સખીઓ ગઈ નીજ ઘેર પણ કુન્દન અહિં બેઠો હતો
 માતા પીતાના કૃત્યનો વિચાર તે કરતો હતો

કુન્દન-માતા પીતા મુજ દેરવી પેલા જનમનાં છે અરે
 નહિ તો અથમ અહિંતનો વિચાર આવો ના કરે ૪૮

ખસ છે વિજા એ એકલી મુજ ધર્મની પત્ની ખરી
 મા બેન સમ સૌ જાણતો વિજા વિના બીજી વળી
 આવે લડચથી પત્ર તેની શાહ જોઈ હું રહ્યો
 નહિ તો લડચ હું જાતે જાઉં વિચાર એવો છે થયો ૪૯
 કર્તા-કહી એમ કુન્દનલાલ તો સાંજે ગયો નીજ ચેર તે
 નિંદ્રા નહિ આવી જરી રાત્રી વિતી વિચાર તે
 વળી રીત શી લડચમાં તે તો જરા તપાસીએ
 ગયો પત્ર ત્રીકમલાલનો તેનું બન્યું શું ખાસ છે ૫૦
 અહિં પત્ર ત્રીકમલાલનો આવ્યો અરે વાંચી કરી
 સહુ છે થયાં શોકાતુરોં લારે પડી ચીંતા ખરી
 નિસ્તેજ વદનો દીસતાં જાણે મરી કોઈ ગયું
 નિશ્વાસ મુખથી નાંખતાં હાયે અરે આ શું થયું ૫૧
 વળી પાસ કૃષ્ણલાલની પંદર સો પુરા ન'તા
 તો લાવવા હજાર ત્રણ કયાંથી અરે જે માગતા
 તેથી થયા નિરાશ તે કહી વાત લલીતાને બધી
 બે બાકળી થઈ તે બીચારી મુખ તે શકીના વદી પર
 જાણી વિજાએ વાત આ બે હાલ તેના છે થયા
 માથુ લમી તેનું ગયું પગ પાણી પાણી થઈ ગયા
 બેજાન થઈ ધરણી ઢળી શાહ તણ નીજ દેહની
 નિરાશ થઈ જોતી હતી જે રાહ ચાતક મેહની ૫૩

છાંટયું સ્થિતજ જળરે લલીતા એ ધીમે લેલાટમાં
 તવ ભાન આબ્ધુ તેહને જોલી મુખે પરી ખાટમાં
 કુન્દન અરે ? કુન્દન તમે શું આમ હર્ષ દગો ગયા
 કુન્દન તમે શું નહિ મળો શું આમ વાણી હીણ થયા ૫૪
 ત્યાં આપતાં ધીરજ વળી પોતે લલીતા છે વહી
લલીતા—ખેટા ધીરજ તું રાખને પ્રભુના કરે ખોટું કદી
 મેલી પ્રભુ છે સર્વનો સહુ સારા વાનાં તે કરે
 ધારું થશે પણ તેહતું માનવ તણું ના કંઈ વળે ૫૫
 ત્યાં સાંજરે વળી પોપટમેને પત્ર બીજો આપીઓ
 તે પત્ર કુન્દનલાલનો ઉતાવળે હર્ષ વાંચીઓ
 આશા તણી ઉર્મી કુટી ગઈ છે નિરાશા જે હતી
 ઘડીમાં ગઈ ગૂંજાની થઈ આનંદ છોળો ઉડતી ૫૬
 થઈ બે ક્રીકર ત્યાં કુખ્ખલાલે પત્ર એકજ પાઠવ્યો
કુખ્ખ—ના મારી સ્થિતિ આપવાની આપ માગો તેટલા
 પણ ફક્ત એક હજાર તો હું આપવા બંધાઉ છું
 પલ્લુ કદી કરશો નહિ તો ચાલશે કહી દેઉ છું ૫૭
કર્તા—સાંજે લખ્યો કુન્દન પરે કાગળ વિણાએ એક તો
 શાણા અરે શીરતાજ ઓ કાયમ નિશાવો ટેક તો
 હું તો વરી તમને ચુકી માતા પીતા સમજાવજો
 મારે ન ૫૮ જોઈએ તમ જાતને હર્ષ આવજો ૫૮

મારા તમે કુન્દન હવે હું હું વિજ્ઞા તો આપની
 આ પત્રથી બટ આવજો જો બીક લાગે આપની
 ના લાવશો કંઈ વજ આશુપણ તણી પરવા નથી
 પતિ લાવ ઓછો હોય તે તો સ્ત્રી ઘરેણાં માગતી પદ
 પણ નાથ મારે માટે એ ચીંતા બધી દેજો તણ
 આ દાસી સહચરી આપની કરવા થીયું આવો સણ
 બહાલા વિસારે નાખશો તો દેહ આ બારો પડી
 સત્વર પધારો નાથ આ વરસો સમી થાતી લડી ૬૦
 કેર્તા-લખી પત્ર એવી રીતથી નાખી દીધો પેટી મહી
 વળી કૃષ્ણલાલે જે લખ્યો તે તો જઈ પહોંચ્યો તહી
 અહિ આગ્યો ત્રીકમલાલના એ હાથમાં કાગળ જહાં
 કે તત્ કુન્દનલાલને બોલાવીઓ આગળ તહાં
 ત્રીકમ-લે બોલ કૃષ્ણલાલ તો વિવાહનું ના પાડતા
 ના થાય બુલમ આપણાથી કે બળે પરણાવતા
 કુન્દન-તે ના કદી પાડે નહિ કંઈ માગણી આપે કરી
 શક્તિ ઉપરની વાતએ કબુલ શી રીતે કરે ૬૨
 લાચારી બીચારે બતાવી તેથી તો તમને હશે.
 લાવો બતાવો પત્ર એ માંહે લખેલું કેમ છે.
 ત્રીકમ-જા, જા અરે તું બેસ ડાહ્યા છોકરાં સમજાવતો
 પહેરામણી વળી માગી અમદાવાદની રીતે જતો ૬૩
 શું તેમ પણ આપી શકે નહિ તેટલો મરીબ છે.
 ત્યારે મફતમાં છોકરી પરણાવવી કંઈ સહેલ છે,

વળી આમે તે હજાર રૂપરડી તણે દિસાળ શો
 માટે મયો રહે બેર એને કાંઈ કાંઈ ન બોલશે ૬૪
 તુન્દન-પીતા ગમે તે થાય પણ હું ત્યાંજ પરણી ચુકીઓ
 મારા ભરૂષે તે રહ્યાં વિશ્વાસ મુજ પર મુકીઓ
 ત્રીકમ-ત્યારે તણ આ ઘર તમે વેળા છતાં સીધાવળે
 બે આંહિ રહેવું હોય તો મુજ મરણ મુજબ ચાલજો ૬૫
 વિરૂદ્ધ વર્તન વર્તવું તો રરતો અહિથી માપજો
 નથી બેવું મારે મુખ તારું લાગે અતિશય પાપ તો
 બણે નહોતો છોકરો એમજ હવેથી માનશું
 સુખીઆ બણા છે વાંઝીઆ ના દેખવું કે દાઝવું ૬૬
 તુન્દન-પીતા તમે તુચ્છકારો શાને માટે મુજને આ સમે
 નથી હિલ્લ કરીધું કામ તેણે તે તમોને ના ગમે
 હું છું તમારો બાળને હું દાસ દીન વળી આપનો
 મન ચ્હાવ તો ઘર આપનો નહિ તો અહિથી કાઢજો ૬૭
 રાખો કે ના રાખો તમે પણ છું તમારો દાસ હું
 બરદાસ કરવી આપની સમજી ફરજ મુજ ખાસ હું
 માટે પીતા હું વિનવું પિત્તાર કરીને બોલજો
 અંતર ક્યા ધારી જરા આ ન્યાય સુંદર તોલજો ૬૮
 કૃષ્ણલાલ તો હજાર તમને આપના તેજાર છે
 વળી શાસ થઈ આ વર્ષમાં હું નોકરી કોનાર છું

તે માંહીથી હજાર બે પુરા કરી આપીશ હું
 કરીને ઘણીએ કરકસરને બાતે દુઃખ વેઠીશ હું ૬૯
 માટે જ રાખો માન્ય આ મારી વિનંતી તાતબો
 કુપા કરી મારી ન બીજે કોઇ દરશો વાત તો
 મુજ માટે કન્યા જોળી તે મેં બોધ 'છે સાક્ષાત તો
 પરણાવશો જો ત્યાં મુને થશે જરૂર મુજ ઘાત તો ૭૦

ત્રીકમ-જા, આવડો ધનવાન તું જોયો અરે મેં કયારનો
 માઝા તજી ઘરડાં તણી ટોચે ચઢ્યો છું કયારનો
 કરી વાત અમરદાર આ સંભાળી બોલ્યો આજ તું
 પરીણામ હિત હીતનું બેઠો હજી બેનાર હું ૭૧
 જરી રાખ મોટા નાનાનીરે આજ આમન્યા અરે
 અમ માત પીતાએ અમોને તોજ પરણાવ્યાં અરે
 ઉછાંછળાપણુ તુજ જેવા ના અમે લીકા કંઈ
 મુરખા અરે શું બોલતો અકલ્લ હવે મારી મર્ધ ૭૨
 કરીએ અમે વિવાહ તે તો સો વથા મંબુર છે.
 હમણાં નડે પંચક અરે તેથીજ ચોડી વાર છે.
 પંચક હિતરતાં તર્ ત્યાં વિવાહની હા કહાવશું.
 બીડી ધામધુમથી ત્યાં તને ઉમંગથી પરણાવશું ૭૩
 બસ જેણુ કેહુ છું તારે ત્યાં પરણ્યા વિના છુટકો નથી
 આવેલી તણુ હજારની તે ગાયની પુંજ નથી

નહિ તો સિધાવો માર્ગ આ કોઈએ અમે શક્યો નથી
 જા, જા હવે લવરી મુકી હું કાંઈ સાંભળતો નથી ૭૪
 કર્તા-કુન્દન ગયો ઉઠી તડાં વિચારતો નીજ ઓરડે
 કુન્દન-હાથે હવે હું શું કરું ઉપાધીઆ મુજને નડે
 જો રહીશ હું અહિંઆં કદી માતા પીતાના માનથી
 બળે મુને પરણાવશે મારું અહિ કોઈ નથી ૭૫
 બસ, જાઉં ગાડી રાતનીએ આજ નડીઆદે વળી
 મુજ મીત્ર પરિશીલનને આ વાતથી વાઠેક કરી
 લઉં સંમતિ હું તેહની આગળ પછી પગડું ભરૂં
 હવેથી અહિ દીન એક રહેવાથી ઘણો હું તો ડર ૭૬
 વળતી જઈશ ભરૂંઆં સમજાઉં કૃષ્ણલાલને
 આવીશ ત્યાં હું પરણીને મારે જ જીવ ત્યાં ચાલને
 જો રાખશે ઘરમાં પીતા તે કીક નહિ તો હું વળી
 કંઈ નોકરી શોધી લઈશ તંની નથી ચીંતા જરી ૭૭
 જર લોભી મારા તાતને નવ વેચવા મુજ દેહ દઈ
 કોડી ન લેવા હું દઉં મુજ જીવની નિશ્ચે કહું
 પ્રીય પાઠકો આરામ લ્યો આજે કથા આ સ્ટોપ છે
 કરશુ અમુરી પુરી ચોથા ભાગમાં નવી નોક જે ૭૮
 કહે ઠાસ બેઠતારામ તો આગળ હવે શું વાંચશો
 વિજ્ઞા તજ્ઞા પ્રેમી વિહાર ત્યાંજ વાંચક વાંચજો,

લગ્ન પ્રસંગના શુભ ધાર્મિક અવસરમાં સદીઓથી
 સડી ગયેલાં બીભસ્ત રસથી ભરેલાં
 કટાણા ગાવાની હવે જરૂર નથી
 કારણ કે

લગ્ન ગીત-મણી માળા

તમારા જીવનમાંથી ઝહેર નાબુદ કરી અમૃતનો સંચાર કરશે
 નર્કમય સંસારને સ્વર્ગમય બનાવવા સાર

તમારી જ્ઞેન, દીકરી, ધર્મપત્નિ અને જાતીની તમામ બગીનાઓને
 જરૂર વંચાવો.

સમન: તમામ પ્રસંગે ગાવાના ગીતો—બીઓની પસંદગીના
 રાગોથી ભરપૂર છે.

કોં ૩૭૩ ૩. ૦-૪-૬ ની પોસ્ટની ટીકીટ માફસી
 મંગાવી લેશો.

ચાર જુક સામગ્રી મંગાવનારને સ્ત્રી નીતિ પાઠનાં
 ૭ પુસ્તક તદ્દન મફત મળે છે.

વખો—જુકસેલર જદુલાલ નારણદાસ ચોકસી.
 મું ૦ નડીયાદ.

